

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om værnepligtiges Anvendelse til civilt Arbejde.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 2878, Udvalgets Betænkning i Tillæg B. Sp. 2135).

Udenfor Betænkningen var der ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer, de dertil stillede Ændringsforslag og Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til 3die Behandling sættes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Niels Petersen): Der er, som det fremgaar af den omdelte Betænkning, ikke under Udvalgsbehandlingen opnaaet Enighed om en samlet Indstilling. Udvalgets Flertal indstiller Lovforslaget til forandret Vedtagelse, medens et Mindretal, Venstres Medlemmer og det konservative Folkepartis Repræsentant, derimod stiller en Række Ændringsforslag, der gaar ud paa helt at forandre Lovforslagets Karakter ved helt og holdent at bryde med Tanken om værnepligtiges Anvendelse til civilt Arbejde, undtagen for saa vidt dette civile Arbejde kan udføres indenfor Militæretaten. Jeg skal ikke foreløbig komme ind paa en nærmere Omtale af disse Ændringsforslag, da jeg vel kan antage, at Mindretallet selv ønsker at motivere dem mundtlig under Forhandlingerne her i Salen.

Kun et enkelt Punkt af Mindretallets Betænkning giver mig Anledning til nogle Bemærkninger. Mindretallet udtaler i Betænkningen, at „der er dog vel neppe nogen, som vil paastaa, at værnepligtige, der ansættes til Arbejde af civil Karakter under Indenrigsministeriet, derved bidrager til Fædrelandets Forsvar“. Jeg ved ikke, om denne Passus i Mindretallets Betænkning særlig har Adresse til mig, thi under Lovforslagets første Behandling fremsatte jeg netop den Paastand eller, rettere sagt, nævnede jeg den Kendsgerning, at paa det nuværende Tidspunkt bidrog man omkring i de krigsførende Lande til Fædrelandets Forsvar ikke alene ude ved Fron-

ten eller i Ammunitionsværkstederne, men ogsaa f. Eks. ved Fremskaffelsen af Levnedsmidler, ved at holde Agerbruget i Gang eller i det hele ved at dyrke de Erhverv, der opretholder Samfundet. Rigtigheden af, hvad jeg den Gang sagde, kan ikke bestrides, det er, som jeg sagde før, en Kendsgerning, saaledes stiller Forholdet sig i England, Tyskland, Frankrig, kort sagt i de krigsførende Lande. Det vil sikkert i høj Grad interessere dette høje Ting at høre — hvad skal jeg kalde det? — Oplysningerne fra Mindretallet om, hvorfor vort Land for saa vidt skulde indtage en Særstilling, som Arbejder af civil Karakter og under civil Ledelse i givet Fald ikke her hjemme skulde kunne bidrage til Fædrelandets Forsvar. I øvrigt skal jeg, som sagt, foreløbig indskrænke mig til en Omtale af Flertallets Indstilling.

Det har været Udvalgets Flertal en Glæde at modtage de to Deputationer, der udtalte ubetinget Tilslutning til Regeringens Lovforslag. Betydningen af, at 472 Præster, deriblandt 5 Bisper, har erklæret, at Samvittighedens Bud bør danne en Fritagelsesgrund for Militærtjeneste, kan ikke underkendes. For alle os, der altid har hævdet, at Samvittighedsgrunde og ikke alene konfessionelle Anskuelser maatte være bestemmende, er det en Tilfredsstillelse, at saa mange danske Præster uden Forbehold har godkendt denne Opfattelse.

Som det oplyses i Betænkningen, havde et af Flertallets Medlemmer ønsket Varigheden af den første civile Indkaldelse indskrænket under Hensyn til, at en 20 Maa neders lang Tjenestetid af mange kunde opfattes som en Straf. Principielt delte alle Flertallets Medlemmer dette Syn paa Sagen, men man erkendte samtidig Rigtigheden af Forsvarsministerens Bemærkninger om, at de i Lovforslaget omhandlede værnepligtige i saa Fald vilde eller kunde komme til at slippe med en kortere Tjenestetid end mange af de andre værnepligtige, og at dette vilde være stridende mod Lovforslagets hele Karakter. Denne Betragtningssmaade har alle Flertallets Medlemmer akkviesceret ved. Naar det gælder Samvittighedens Bud, vil efter min Mening vedkommende selv være den første til at kræve, at han ikke opnaar ringeste